

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 listopada 2007 r.

w sprawie pomocy państwa C 36/A/06 (ex NN 38/06) przyznanej przez Włochy na rzecz ThyssenKrupp, Cementir oraz Nuova Terni Industrie Chimiche

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 5400)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/408/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽¹⁾ i uwzględniając ich uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

(1) W sprawie C 13/06 (ex N 587/05) – Preferencyjna taryfa dla energii elektrycznej na Sardynii, Komisja dowiedziała się o przedłużeniu okresu obowiązywania dwóch środków zapewniających preferencyjną taryfę dla energii elektrycznej. Na przedłużenie zezwolono na mocy art. 11 ust. 11 *decreto-legge* nr 35/2005, przekształconego w ustawę nr 80 z dnia 14 maja 2005 r. (zwaną dalej „ustawą 80/2005”), i zostało ono dokonane bez uprzedniego poinformowania o tym Komisji. Beneficjentami środków pomocy są producent aluminium, przedsiębiorstwo Alcoa, oraz trzy spółki, które przejęły działalność przedsiębiorstwa Società Terni: Terni Acciai Speciali, Nuova Terni Industrie Chimiche oraz Cementir (zwane dalej „spółkami Terni”).

(2) Pismem z dnia 23 grudnia 2005 r. Komisja zwróciła się do władz włoskich o informacje na ten temat, uzyskując odpowiedź w piśmie z dnia 24 lutego 2006 r. Władze włoskie udzieliły dodatkowych informacji w pismach z dnia 2 marca 2006 r. oraz 27 kwietnia 2006 r.

(3) Pismem z dnia 19 lipca 2006 r. Komisja poinformowała władze włoskie, że postanowiła wszcząć, w odniesieniu do obu programów taryfy, postępowanie określone w art. 88 ust. 2 Traktatu WE (sprawa C 36/06).

(4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja zwróciła się do stron zainteresowanych o przedłużenie uwag dotyczących odnośnych środków.

(5) Władze włoskie przedłożyły swoje uwagi pismem z dnia 25 października 2006 r. Dodatkowe informacje przedstawiono w pismach z dnia 9 listopada 2006 r. i 7 grudnia 2006 r.

(6) Strony zainteresowane przesłały swoje uwagi Komisji, która przekazała je władzom włoskim, dając im możliwość ustosunkowania się do nich. Odpowiedź władz włoskich wpłynęła w piśmie z dnia 22 grudnia 2006 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 214 z 6.9.2006, str. 5.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

- (7) Pismem z dnia 20 lutego 2007 r. Komisja zwróciła się do władz włoskich o dalsze informacje, które otrzymała w pismach z dnia 16 kwietnia 2007 r., 10 maja 2007 r. oraz 14 maja 2007 r.
- (8) W dniu 18 września 2007 r. dokonano podziału dokumentacji na część A, dotyczącą trzech firm powstałych w wyniku podziału Società Terni (spółki Terni), oraz część B, dotyczącą przedsiębiorstwa Alcoa. Niniejsza decyzja dotyczy wyłącznie przedłużenia okresu obowiązywania taryfy preferencyjnej na rzecz spółek Terni.
- (9) Wymiana korespondencji ze spółką Alcoa nie jest cytowana w niniejszym dokumencie.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

- (10) Na mocy art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 przedłużono okres obowiązywania dwóch środków pomocy zakładających obniżenie powszechnie obowiązującej taryfy dla energii elektrycznej. Beneficjentami tych środków, którzy różnią się od siebie zasadniczo i dlatego zostaną rozpatrzeni oddzielnie, są producent aluminium Alcoa oraz trzy spółki powstałe w wyniku podziału Società Terni.
- Pierwotny środek i pierwsze przedłużenie okresu jego obowiązywania*
- (11) Władze włoskie dokonały nacjonalizacji sektora energii elektrycznej na mocy ustawy nr 1643 z dnia 6 grudnia 1962 r. (dalej zwanej „ustawą o nacjonalizacji”). Ustawa ta zakładała przejście istniejących elektrowni przez nowo utworzoną państwową spółkę ENEL i sprawowanie przez nią monopolu w zakresie produkcji, dystrybucji i dostaw energii elektrycznej.
- (12) W okresie, w którym dokonano nacjonalizacji, Società Terni była spółką skarbu państwa, zajmującą się wytworzeniem stali, cementu i substancji chemicznych. Państwo sprawowało nad nią faktyczną kontrolę dysponując większością udziałem w spółce będącym w posiadaniu państwowego przedsiębiorstwa IRI oraz grupy Finsider, również będącej własnością państwa. W skład aktywów Società Terni wchodziła także zarządzana przez firmę elektrownia wodna. Większość wytwarzanej przez nią energii zużywano w procesach produkcyjnych spółki.
- (13) Ustawa o nacjonalizacji przewidywała zasadniczo, że przedsiębiorstwa produkujące energię elektryczną głównie na własny użytek (autoproduccenci) nie zostaną objęte procesem nacjonalizacji i będą mogły zachować majątek wytwórczy⁽³⁾. Pomimo tego instalacje elektroenergetyczne Società Terni poddano nacjonalizacji, bez względu na status autoproducenta spółki, z powodu jej strategicznej lokalizacji na terenie Włoch. Przejęcie przez spółkę ENEL zostało uregulowane w ustawie o nacjonalizacji, w art. 4 ust. 5 tiret czwarte.
- (14) Dekretem prezydenckim nr 1165/63 władze włoskie przyznały przedsiębiorstwu odszkodowanie za przeniesienie jego majątku wytwórczego. Odszkodowanie to przyjęło formę preferencyjnej taryfy dla energii elektrycznej, która miała obowiązywać w latach 1963–1992.
- (15) W roku 1964 dokonano podziału Società Terni na trzy przedsiębiorstwa: producenta stali Terni Acciai Speciali, producenta substancji chemicznych Nuova Terni Industrie Chimiche oraz producenta cementu Cementir. Spółki te zostały potem sprywatyzowane, a następnie przejęte przez, odpowiednio, ThyssenKrupp, Norsk Hydro i Caltagirone.
- (16) Zgodnie z motywem 1 niniejszej decyzji, powyższe przedsiębiorstwa przejmujące będą określane jako „spółki Terni”, podczas gdy spółka pierwotna będzie odtąd zwana „Società Terni”. Taryfa obowiązująca początkowo w odniesieniu do Società Terni, a następnie do spółek Terni, zwana będzie odtąd „taryfą Terni”.
- (17) Taryfa preferencyjna nadal obowiązywała, na tych samych warunkach, wobec trzech spółek Terni. Głównym beneficjentem tego środka pomocy (pod względem ilości energii elektrycznej objętej taryfą preferencyjną, zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i pod względem udziału w bilansie energii elektrycznej zużywanej przez przedsiębiorstwo) jest ThyssenKrupp.
- (18) Okres obowiązywania taryfy specjalnej pokrywał się z ogólnym okresem obowiązywania koncesji na wytworzenie energii hydroelektrycznej⁽⁴⁾ we Włoszech, które miały wygasnąć w roku 1992. Koncesję taką przyznano spółce Società Terni na wyjątkowo długi okres 60 lat (zwyczajowo wynosi on 30 lat), który upływał pod koniec lat 80. ubiegłego wieku.
- (19) W roku 1991 władze włoskie przedłużyły obowiązujące koncesje hydroelektryczne do roku 2001 na mocy ustawy nr 9 z dnia 9 stycznia 1991 r. zatytułowanej „Wdrażanie postanowień nowego narodowego planu energetycznego: aspekty instytucjonalne, sieci i elektrownie hydroelektryczne, energia z paliw węglowodorowych i energia geotermalna, autoproduccenci i postanowienia podatkowe” (zwanej dalej „ustawą 9/1991”). Na mocy art. 20 ust. 4 ustawy 9/1991 władze włoskie przedłużyły również okres obowiązywania taryfy preferencyjnej na rzecz spółek Terni do roku 2001. W przeciągu następnych 6 lat (2002–2007) ilość dotowanej energii dostarczanej spółkom Terni miała być stopniowo obniżana (stopniowe wycofywanie taryfy), tak aby przewaga taryfowa została całkowicie wyeliminowana do końca roku 2007.

⁽³⁾ Artykuł 4 ust. 6 tiret pierwsze, lit. a) i b) ustawy 1643/62.

⁽⁴⁾ Firmy korzystające z publicznych zasobów wodnych dla potrzeb produkcji energii działają na podstawie koncesji (*concessione di derivazione idroelettrica*), która jest przyznawana na czas określony. Czas jej obowiązywania (we Włoszech jest to zazwyczaj trzydzieści lat) jest wystarczająco długi, by spółka mogła odzyskać koszty poniesionych inwestycji. Po wygaśnięciu koncesji wybór kolejnego koncesjonariusza powinien nastąpić na bazie przejrzystej procedury selekcji.

(20) Ustawa 9/1991 zawierała różne przepisy, niektóre z nich dotyczyły pomocy państwa. Ustawa 9/1991 została przedłożona Komisji wraz z ustawą 10/1991 „Wdrażanie postanowień Narodowego Planu Energetycznego w zakresie racjonalizacji zużycia energii, oszczędności energii oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii”. W 1991 r. Komisja uznała, że pomoc określona w obu ustawach jest zgodna ze wspólnym rynkiem, zgodnie z zasadami określającymi przyznawanie pomocy państwa⁽⁵⁾.

Struktura taryfy Terni

(21) Warunki taryfy preferencyjnej Società Terni zostały określone w art. 6, 7 i 8 dekretu prezydenckiego nr 1165/63 „Przeniesienie do Ente Nazionale per l'Energia Elettrica aktywów wykorzystywanych dla celów określonych w art. 1 ust. 1 ustawy nr 1643 z dnia 6 grudnia 1962 r. dokonane przez Terni-società per l'Industria e l'Elettricità S.p.A.” (zwanego dalej „DPR 1165/1963”). Na mocy DPR 1165/1963 ENEL miała dostarczać Società Terni określoną ilość energii elektrycznej (1 025 000 MWh rocznie), będącą równowartością zużycia energii przez firmę w roku 1961, powiększoną o ilość dodatkową (595 000 MWh rocznie), odpowiadającą przewidywanemu dodatkowemu zużyciu wynikającemu z inwestycji rozpoczętych, a nieukończonych w roku 1962.

(22) Cenę preferencyjną określono porównując dwie alternatywne metody i przyjmując tę bardziej korzystną dla spółki:

a) metoda 1 oparta była na średniej cenie energii elektrycznej, jaką płaciły jednostki produkcyjne Società Terni oddziałowi energetycznemu firmy (odpowiadającej kosztom produkcji we własnej elektrowni hydroelektrycznej Terni);

b) metoda 2 związana była z ceną referencyjną ENEL, określoną dla klienta mającym taki sam profil jak Società Terni (autoprodukcja).

(23) W praktyce pierwszą metodę stosowano do roku 2000, kiedy to z powodu zmian w strukturze włoskiej taryfy preferencyjnej wynikających z liberalizacji rynku energetycznego konieczne okazało się zastosowanie drugiej metody.

(24) W roku 1997 rozpoczęto wprowadzanie gruntownych zmian w strukturze taryfy, wprowadzając taryfę składającą się z dwóch części: część A obejmowała koszty stałe (ogólne), zaś część B – koszty zmienne. Od dnia 1 stycznia 2000 r. taryfę Terni przyznawano w formie składnika wyrównawczego (*componente compensativa*) obliczanego jako suma wszystkich składników taryfy, których Terni jako (faktyczny) autoproducent nie musiała spłacać (całość części B i ułamek części A). Powyższa metoda odpowiada drugiej z alternatywnych metod opisanych w dekreście 1165/63.

(25) Proces stopniowego zmniejszania ilości energii elektrycznej i mocy dostarczanej spółkom Terni po cenie preferencyjnej w okresie stopniowego wycofywania taryfy (2002–2007) przedstawiono w poniższej tabeli:

Rok	GWh	MW
2001	1 620	270
2002	1 389	231
2003	1 157	193
2004	926	154
2005	694	116
2006	463	77
2007	231	39

Drugie przedłużenie okresu obowiązywania taryfy preferencyjnej

(26) Zgodnie z art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 władze włoskie postanowiły przerwać proces stopniowego wycofywania taryfy preferencyjnej Terni i przedłużyć jej okres obowiązywania do roku 2010. Na mocy art. 11 ust. 13 tej ustawy przedłużenie to miało obowiązywać od dnia 1 stycznia 2005 r. Wkrótce potem standardowe koncesje na wytwarzanie energii hydroelektrycznej przedłużono do roku 2020⁽⁶⁾.

(27) Drugie przedłużenie okresu obowiązywania taryfy stanowi środek pomocy, w sprawie którego Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu i które jest przedmiotem niniejszej decyzji.

(28) Zgodnie z ustawą 80/2005 do roku 2010 spółki Terni będą mogły korzystać z tych samych przywilejów, które przysługiwały im w dniu 31 grudnia 2004 r. w zakresie ilości dostarczanej energii (926 GWh dla trzech spółek Terni) i jej cen (1,32 eurocentów/kWh). Aktualnie dostawy energii elektrycznej rozkładają się w sposób następujący: Thyssen-Krupp – 86 %, Nuova Terni Industrie Chimiche – 10 % oraz Cementir – 4 %.

(29) Ustawa 80/2005, zgodnie z wykładnią i trybem realizacji przyjętym przez AEEG, wprowadza także mechanizm indeksacji, zgodnie z którym od dnia 1 stycznia 2006 r. ceny obowiązujące w taryfie preferencyjnej corocznie wzrastają, odpowiednio do wzrostu cen odnotowanego na europejskich giełdach energii w Amsterdamie i Frankfurtzie, przy czym wzrost ten nie może przekroczyć limitu wynoszącego 4 %.

⁽⁵⁾ Pomoc państwa NN 52/91, pismo SG(91) D/15502.

⁽⁶⁾ Artykuł 1 ust. 285 ustawy 266/2005.

Mechanizm finansowania

- (30) Pierwotnie za zarządzanie taryfą preferencyjną Terni i jej opłacanie odpowiedzialna była państwowa spółka ENEL, monopolista w dziedzinie wytwarzania, przesyłu, importu, dystrybucji i dostarczania energii elektrycznej we Włoszech.
- (31) W roku 2002, kiedy rynek energetyczny ulegał stopniowej liberalizacji i spółka ENEL straciła pozycję monopolisty, ciężar finansowy wynikający z preferencyjnego systemu został przerzucony z firmy ENEL na wszystkich użytkowników energii elektrycznej⁽⁷⁾. Kwoty stanowiące składniki wyrównawcze należne spółkom Terni wpłacali wypłacali dystrybutorzy energii elektrycznej, które to kwoty były im zwracane przez państwową instytucję *Cassa Conguaglio per il Settore Elettrico* (Fundusz Wyrównawczy Sektora Energii Elektrycznej, zwany dalej „Cassa Conguaglio”). *Cassa Conguaglio* pobierał w tym celu parafiskalną opłatę w postaci składnika A4 taryfy energii elektrycznej, stanowiącego jedną z pozycji na rachunku za energię elektryczną.
- (32) W roku 2004 AEEG postanowiła przekazać obowiązki związane z administrowaniem programami specjalnych taryf w całości *Cassa Conguaglio*⁽⁸⁾. Począwszy od września 2004 r. spółki Terni płacą cenę rynkową za zakupioną energię elektryczną (na uwolnionym rynku), otrzymując od *Cassa Conguaglio* zwrot różnicy pomiędzy kwotą uiszczoną a ceną preferencyjną, do której są uprawnione (składnik wyrównawczy), pomniejszony o koszty transportu, pomiarów i sprzedaży. Koszty ponoszą konsumenci energii elektrycznej we Włoszech, uiszczając parafiskalną opłatę wymienioną w motywie 31 niniejszej decyzji.

Gwarancja zdobyta przez AEEG

- (33) Po wszczęciu przez Komisję formalnego postępowania wyjaśniającego, AEEG, na mocy *Delibera* (decyzji) 190/06, uwarunkowała płatności na podstawie ustawy 80/2005, od dostarczenia przez spółki Terni gwarancji pokrycia ryzyka związanego z koniecznością zwrotu pomocy.
- (34) W tej samej decyzji, AEEG przewidziała alternatywną możliwość polegającą na wypłaceniu w roku 2006, tytułem zaliczki, kwot pomocy, które stałyby się należne do zakończenia poprzedniego programu (2007) na podstawie ustawy 9/1991. Spółki Terni wybrały tę drugą opcję i została ona zrealizowana przez AEEG.

- (35) Z wyjątkiem kwot określonych w motywie 34 niniejszej decyzji, wszystkie inne płatności na rzecz spółek dokonane przez *Cassa Conguaglio* zgodnie z ustawą 80/2005 zostały objęte zakresem gwarancji.

III. DECYZJA O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA NA PODSTAWIE ART. 88 UST. 2 TRAKTATU WE

- (36) O podjęciu przez Komisję decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zdecydowały względy określone w motywach 37–41.
- (37) Komisja wyraziła wątpliwości, czy taryfa może być uważana za środek o charakterze wyrównawczym, zważywszy że w okresie nacjonalizacji *Società Terni* była spółką państwową. Biorąc pod uwagę fakt, że państwo nie może wywłaszczyć samego siebie, Komisja ma wątpliwości, czy przekazanie aktywów *Società Terni* spółce ENEL może zostać uznane za wywłaszczenie uprawniające *Società Terni* do rekompensaty. W związku z tym Komisja sformułowała hipotezę, według której przeniesienie takie może zostać raczej uznane za zwykłą restrukturyzację przez państwo własnych aktywów.
- (38) Komisja jest zdania, że nawet przy założeniu, że omawiany środek jest formą rekompensaty, nadal pozostaną wątpliwości, czy taka rekompensata nie jest zbyt wysoka w stosunku do szkód finansowych poniesionych przez *Società Terni*. Wątpliwości Komisji dotyczyły w szczególności zasadności takiej rekompensaty po upływie 44 lat.
- (39) Komisja zwróciła uwagę, że charakter taryfy wyraźnie się zmienił w momencie, gdy ENEL przestała pełnić obowiązki związane z administrowaniem programem i ponosić związane z tym obciążenie finansowe.
- (40) Podstawę podjęcia przez Komisję decyzji o wszczęciu postępowania stanowiła także decyzja EWWiS 83/396: decyzja Komisji z dnia 29 czerwca 1983 r. dotycząca pomocy, jaką władze włoskie zamierzają przyznać określonym producentom stali⁽⁹⁾, która wykluczała przyznanie takiej pomocy *Società Terni*, jak również wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C 99/92⁽¹⁰⁾, w którym Trybunał utrzymał w mocy odnośną decyzję, jako dowód tego, iż taryfę Terni już wcześniej uznano za środek pomocy państwa.

⁽⁷⁾ *Delibera* AEEG nr 228/01.

⁽⁸⁾ *Delibera* AEEG nr 148/04.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 227 z 19.8.1983, str. 24.

⁽¹⁰⁾ Wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Terni SpA i Italsider* przeciwko *Cassa Conguaglio per il settore elettrico*, wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, C-99/92, Rec. 1994, str. I-00541.

- (41) W pierwotnej decyzji zwrócono także uwagę, iż spółka ThyssenKrupp nie zwróciła jeszcze państwu pomocy przyznanej jej przez władze włoskie, a następnie uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem⁽¹⁾, tak więc zgodnie z orzeczeniem w sprawie *Deggendorf*⁽²⁾ nie może być beneficjentem żadnej dodatkowej pomocy państwa.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

Uwagi spółek Terni

- (42) Większość uwag zgłoszonych przez spółki Terni, a dotyczących funkcjonowania Società Terni jako przedsiębiorstwa sektora publicznego (*ente pubblico economico*), charakteru działań prowadzących do przekazania aktywów przedsiębiorstwa, kompensacyjnego charakteru taryfy, wykładni decyzji EWWiS i orzeczenia ETS, jak również roli Cassa Conguaglio w sprawie, w dużej mierze pokrywa się z uwagami władz włoskich, które podsumowano w motywach 52–69. Stąd w motywach 43–51 zawarto jedynie główne argumenty spółek Terni oraz ewentualne dodatkowe elementy pojawiające się w ich uwagach.

Charakter rekompensaty

- (43) Spółki Terni są zdania, że taryfa stanowi słuszne odszkodowanie, do którego Società Terni stała się uprawniona w wyniku wyłączenia jej aktywów, nie może więc zostać sklasyfikowana jako pomoc państwa.

Stosowność rekompensaty

- (44) Jeżeli chodzi o stosowność rekompensaty, spółki Terni prześledziły historię taryfy, zwracając uwagę, że wszystkie przedłużenia okresu jej obowiązywania po roku 1991 pokrywały się z odnawianiem koncesji na produkcję energii hydroelektrycznej innym producentom. Oznacza to, że były zgodne z zasadą niedyskryminowania Terni w stosunku do innych autoproducentów, którzy nie zostali wyłączeni i mogli nadal produkować i wykorzystywać energię elektryczną po bardzo niskich kosztach.
- (45) Spółki Terni podkreślają jednocześnie, że kwoty finansowe uzyskane w formie niższych taryf dla energii elektrycznej nigdy nie przekroczyły różnicy pomiędzy kosztami pozyskania energii na rynku a kosztami wyprodukowania własnej energii.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji SEC/1999/687 z dnia 11 maja 1999 r. w sprawie C 49/98, Środki na rzecz zatrudnienia, art. 15 i 26 ustawy 196/97, Dz.U. L 42 z 15.2.2000, str. 1.

⁽²⁾ Wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Deggendorf* przeciwko Komisji, C-355/95, Rec. 1997, str. I-02549.

Wpływ na wymianę handlową

- (46) Spółki Terni twierdzą, że środek pomocy nie wpływa w żaden sposób na wymianę handlową państw członkowskich, z powodów określonych poniżej:
- a) Cementir: w swojej fabryce w Spoleto (zakład będący beneficjentem taryfy) Cementir zajmuje się produkcją i sprzedają przede wszystkim cementu, wykorzystywanego w przemyśle budowlanym. Cement trudno zastąpić innymi produktami. Ponieważ jego transport jest nieopłacalny, geograficzny zasięg rynku cementu ogranicza się do obszaru jednego lub kilku sąsiednich regionów. Wartość importu cementu we Włoszech jest nieznaczna, pokrywając jedynie 5 % całkowitego zapotrzebowania włoskiego rynku, Cementir zaś sprzedaje całość swojej produkcji z fabryki w Spoleto w środkowych Włoszech;
- b) Nuova Terni Industrie Chimiche: fabryka będąca beneficjentem taryfy zajmuje się produkcją amoniaku i kwasu azotowego. Jedynie transport amoniaku drogą morską jest opłacalny, i to pod warunkiem, że w portach istnieje odpowiednia infrastruktura do jego przechowywania. Tymczasem w środkowych Włoszech nie ma odpowiednich magazynów. Kwestia transportu kwasu azotowego wygląda podobnie. Wobec powyższego spółki Terni twierdzą, że geograficzny zasięg ich działalności może rozciągać się maksymalnie na terytorium Włoch. Produkcja krajowa w pełni pokrywa krajowe zapotrzebowanie na odnośne produkty i nie zachodzi tu wymiana handlowa;
- c) ThyssenKrupp: spółki Terni utrzymują, że zasięg rynku dystrybucji (co nie dotyczy produkcji ani sprzedaży) produktów stalowych ogranicza się do terytorium Włoch. W szczególności, której fabryka Terni należąca do ThyssenKrupp jedynie sprzedaje na rynku Unii Europejskiej jedynie 6 % swojej produkcji.

Uprawnione oczekiwania

- (47) Spółki Terni powołują się na uprawnione oczekiwania opierając je na dwóch przesłankach:
- a) po pierwsze władze włoskie wyraźnie potwierdziły, w piśmie przesłanym do AEEG, że taryfa ma charakter rekompensaty i przedłużenie aktualnego programu taryfy nie podlega obowiązkowi uprzedniego zgłoszenia do Komisji zgodnie z normami dotyczącymi pomocy państwa⁽¹³⁾;
- b) po drugie Komisja nie zakwestionowała środka pomocy, kiedy okres jego obowiązywania został przedłużony po raz pierwszy ustawą 9/1991 (zatwierdzoną w kontekście sprawy NN 52/1991), ani też kiedy informacja o drugim przedłużeniu została przedstawiona w kontekście innej procedury dotyczącej pomocy państwa (C13/06).

⁽¹³⁾ Komunikat Ministerstwa Produkcji do AEEG z dnia 16.12.2005.

Uznanie drugiego przedłużenia za zgodne z normami dotyczącymi pomocy państwa

- (48) W tym kontekście spółki Terni podnoszą ponadto, że zgłaszając Komisji art. 11 ust. 12 ustawy 80/2005 (ustanawiający preferencyjną taryfę dla energii elektrycznej dla konkretnych firm o dużym zapotrzebowaniu na ten rodzaj energii na Sardynii, sprawa C 13/06), władze włoskie przedstawiły także informacje i wyjaśnienia dotyczące taryfy Terni, tak by zawiadomienie to mogło zostać uznane za kompletne w znaczeniu art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r., zawierającego szczegółowe wytyczne dotyczące wdrażania art. 93 Traktatu WE⁽¹⁴⁾. Komisji nie udało się podjąć w tej kwestii decyzji w przeciągu dwóch miesięcy, tak więc nawet gdyby taryfa została uznana za pomoc państwa (co nie nastąpiło), powinna zostać zatwierdzona w świetle art. 4 ust. 5 rozporządzenia N 659/1999⁽¹⁵⁾.
- (49) Spółki Terni podkreślają również, że ich działanie w dobrej wierze potwierdza fakt, że mając wątpliwości co do zgodności taryfy ze wspólnym rynkiem Thyssen-Krupp z pewnością nie rozpoczęłyby inwestycji na dużą skalę w rejonie Terni.

Otrzymane kwoty

- (50) Spółki Terni utrzymują, że gdyby nie obowiązywała ustawa 80/2005, do dnia 31 grudnia 2007 r. korzystałyby z preferencyjnej taryfy zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy 9/1991 (zatwierdzonej przez Komisję). AEEG upoważniła Cassa Conguaglio do wypłacenia w roku 2006 (w formie zaliczki) jedynie kwot, które stałyby się należne w roku 2007⁽¹⁶⁾. Stąd sumy otrzymane do dnia 31 grudnia 2006 r. należałyby uznać za zatwierdzone. Według tych spółek w odniesieniu do wspomnianych kwot faktycznie nie zastosowano postanowień *Decreto-legge* nr 80/2005.

Orzeczenie w sprawie „DegENDORF”

- (51) Uwzględniając orzecznictwo w sprawie DegENDORF, ThyssenKrupp zasadniczo wyraża gotowość zwrócenia pomocy, przy czym konieczne byłoby uzgodnienie kwoty, która miałaby podlegać zwrotowi.

V. UWAGI WŁADZ WŁOSKICH

Wywłaszczenie majątku Terni i jej uprawnienie do rekompensaty

- (52) Władze włoskie utrzymują, że nacjonalizacja majątku wytwórczego Terni była wyjątkiem od ogólnej zasady określonej w ustawie o nacjonalizacji, zgodnie z którą autoproducenci nie podlegają wywłaszczeniu. Przyjęta w 1962 r. ustawa o nacjonalizacji opierała się na art. 43 Konstytucji Republiki Włoskiej, na mocy którego określone przedsiębiorstwa świadczące usługi o kluczowym znaczeniu dla interesu publicznego lub działające w sektorze energetycznym mogą zostać prze-

kazane skarbowi państwa w drodze wywłaszczenia, pod warunkiem wypłaty odszkodowania.

- (53) Nawiązując do wątpliwości wyrażonych przez Komisję odnośnie do możliwości wywłaszczenia majątku należącego do państwowej spółki, władze włoskie stwierdzają, że ani art. 42, ani art. 43 Konstytucji nie zawężają pojęcia wywłaszczenia do własności prywatnej. Wywłaszczenie oddziału energetycznego Società Terni było prawnie wymagane, ponieważ, według władz włoskich, kontrolę nad Terni sprawowało przedsiębiorstwo sektora publicznego *ente pubblico economico*, które, w przeciwieństwie do zakładu publicznego *ente pubblico*, musiało działać na zasadach wolnorynkowych. Ustawa o nacjonalizacji nie przewidywała żadnej rekompensaty dla przedsiębiorstw zarządzanych przez jednostki publiczne sensu stricto, Terni jednak była do takiej rekompensaty uprawniona ze względu na swój odmienny status i sposób funkcjonowania.

- (54) Jeżeli chodzi o strukturę własności Terni, władze włoskie podkreślają, że Terni była spółką akcyjną (*società per azioni*), w której właścicielem pakietu większościowego było państwo, jednak posiadaczami akcji było także wielu inwestorów prywatnych. Władze przedstawiły dokumenty potwierdzające fakt, iż część kapitału Terni znajdowała się w rękach prywatnych, oraz że firma była notowana na giełdzie papierów wartościowych.

- (55) Władze włoskie utrzymują, że pozbawienie Terni takiego samego prawa do rekompensaty jak to, które miały spółki prywatne, byłoby naruszeniem zasady neutralnej własności określonej w art. 295 Traktatu WE.

- (56) Władze włoskie przywołują następnie szereg *Corte di Cassazione* i *Consiglio di Stato* które mają wskazywać na to, że sądy te potwierdziły, że przyznana Terni taryfa została przyznana w celu zapewnienia Terni równych warunków z autoproducentami energii ze źródeł alternatywnych, tak więc nie mogła zostać podniesiona przy wykorzystaniu dodatków nie obejmujących tych autoproducentów.

- (57) Odnosząc się do kwestii innych wywłaszczonych producentów energii elektrycznej, władze włoskie twierdzą, że, z wyjątkiem Terni, wszystkie wywłaszczone przedsiębiorstwa działały wyłącznie lub przede wszystkim w obszarze produkcji, importu i dostarczania energii elektrycznej. Zasadniczo wypłacana przez państwo rekompensata odzwierciedlała wartość rynkową majątku, wyliczaną na różne sposoby w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa. Za wartość referencyjną uznawano wartość księgową netto, ta jednak podlegała korekcie na podstawie czynników, których władze włoskie bliżej nie określiły. W oparciu o uwagi władz włoskich stwierdzić można, że w przypadku producentów energii hydroelektrycznej istotną rolę w wyliczaniu wartości rekompensaty odgrywał pozostały jeszcze okres obowiązywania koncesji.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

⁽¹⁵⁾ Zob. przypis 14.

⁽¹⁶⁾ *Delibera* AEEG nr 190/2006.

Brak cech pomocy państwa w taryfie Terni oraz kwestia jej zgodności z normami dotyczącymi pomocy państwa

- (58) Władze włoskie wskazują, że zarówno pierwotny program taryfy – będący prawnie uzasadnioną rekompensatą Terni za wyłączenie jej majątku – jak i program istniejący w następstwie jego przedłużenia – nie stanowią środków pomocy państwa. Władze motywują swoje stanowisko, powołując się na szereg orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości dotyczące braku charakteru pomocy państwa określonych form rekompensaty udzielanej przedsiębiorstwom⁽¹⁷⁾, w szczególności odszkodowania za straty oraz usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.
- (59) Jeżeli chodzi o uznanie taryfy Terni za pomoc państwa, władze włoskie podkreślają, że ustawa 9/1991 przewidująca pierwsze przedłużenie taryfy została należycie zgłoszona Komisji i przez nią zatwierdzona. Kolejne przedłużenia okresu obowiązywania taryfy, pokrywające się z przedłużaniem okresu obowiązywania koncesji na produkcję energii hydroelektrycznej dla jej producentów, były oparte na tych samych założeniach, których Komisja nigdy nie zakwestionowała. Dlatego też zdaniem władz włoskich taryfa Terni powinna zostać uznana za środek niebędący pomocą państwa.
- (60) Wobec powyższego władze włoskie utrzymują, że zawsze działały w dobrej wierze. Nie zgłosiły zakwestionowanego rozszerzenia programu taryfy Terni zgodnie z art. 88 ust. 3, ponieważ ich zdaniem taryfa ta nie stanowi pomocy państwa. Władze włoskie utrzymują, że Komisja została poinformowana o istnieniu tego środka (sprawozdanie z listopada 2005 r. oraz pismo z lutego 2006 r.).
- (61) Jeżeli chodzi o programowe przyczyny drugiego przedłużenia, władze włoskie utrzymują, że działała jest niezbędna dla zapewnienia równych szans dla działających na terenie Włoch firm o dużym zapotrzebowaniu na energię elektryczną w stosunku do ich konkurentów z UE⁽¹⁸⁾, którzy także są beneficjentami obniżonych cen energii (na podstawie taryfy lub umów), w szczególności do czasu zakończenia realizowanych projektów infrastrukturalnych w dziedzinie transportu i produkcji energii elektrycznej. Gdyby program taryfowy został zniesiony, przedsiębiorstwa prowadzące działalność we Włoszech przeniosłyby ją poza UE. Doprowadziłoby to do kryzysu przemysłowego i utraty wielu miejsc pracy w regionach dotkniętych tymi zmianami. Dlatego też władze włoskie chciałyby, aby przedłużenie taryfy rozpatrywane było w kategoriach rozwiązania tymczasowego. Powołują się przy tym na wnioski Grupy Wysokiego Szczebla ds.

Konkurencyjności, Energii i Środowiska⁽¹⁹⁾, która zaleca, jako rozwiązanie długofalowe, poprawę jakości infrastruktury i połączeń, zaś w kwestii rozwiązań w perspektywie średniookresowej, długoterminowe umowy na dostawy i partnerstwa klientów i dostawców/producentów energii.

Brak nadmiernej rekompensaty

- (62) Argumentując brak nadmiernej rekompensaty, władze włoskie zgłosiły następujące uwagi. Gdyby Terni zachowała majątek wytwórczy, mogłaby sprzedawać energię osobom trzecim, czerpiąc z tego dodatkowe korzyści. Straty poniesione przez Terni są o tyle większe, że na przestrzeni lat miał miejsce bardzo znaczny wzrost cen energii elektrycznej. Nieukończony proces liberalizacji rynku energii nie przyniósł jeszcze rezultatów w postaci konkurencyjnych cen tej energii, tak więc nadal istnieje potrzeba rekompensowania Terni poniesionych przez nią strat. Cena, jaką płać obecnie spółki Terni (40–72 EUR/MWh), zasadniczo pokrywa się z cenami energii elektrycznej, które płać spółki o podobnym profilu zużycia energii w EU. Gdyby jednak Terni zachowała swój majątek wytwórczy, płaćłaby 5–7 EUR za MWh produkowanej przez siebie energii elektrycznej. Władze włoskie utrzymują więc, że taryfa nie stanowi nadmiernej rekompensaty.
- (63) Władze włoskie przedłożyły „analizę” przeprowadzoną przez prywatnego konsultanta *Energy Advisor S.r.l.* w imieniu spółek Terni. Analiza, czy też raczej zwykłe „wyliczenie”, składa się bowiem z jednej tabeli i kilku stron wyjaśnień metodologicznych, ma na celu oszacowanie wartości energetycznego majątku wytwórczego i porównanie jej z łączną wartością korzyści uzyskanych przez Terni w związku z taryfą. W analizie przyjęto wartość księgową, zaktualizowaną do roku 2006 zgodnie z inflacją. Następnie wyliczono wartość netto korzyści dla Terni związanych z taryfą. W odniesieniu do okresu 1963–1999 w analizie zbadano różnicę pomiędzy rocznymi kosztami energii elektrycznej, ponoszonymi przez porównywalnego klienta (metoda druga) i rzeczywistymi rocznymi kosztami ponoszonymi przez Terni w oparciu o „własne koszty produkcji” (metoda pierwsza). Dla potrzeb tych obliczeń porównywalny klient jest autoproducentem energii elektrycznej (zwolnionym, między innymi, z opłaty *sovrapprezzo termico*). W odniesieniu do okresu 2000–2006 korzyści wynikające z taryfy wyliczono jako różnicę rocznych kosztów, które Terni poniosłaby, gdyby taryfę wyliczano na podstawie jej własnych kosztów produkcji (metoda pierwsza – po zreformowaniu taryfy już nieaktualna), i rocznych kosztów ponoszonych przez Terni na podstawie metody „porównywalnego klienta” (metoda druga). Wyniki analizy można przedstawić w sposób następujący:

a) Wartość zaktualizowana (na rok 2006) majątku Terni:
1 687 745 045,19 EUR;

⁽¹⁷⁾ W szczególności następujące orzeczenia: A.D.B.H.U., sprawa C-240/83 z dnia 7.2.1985, Rec. 1985, str. 00531; Asteris, sprawy połączone 106–120/87 z dnia 27.9.1988, Rec. 1988, str. 05515; Altmark, sprawa C-280/00 z dnia 24.7.2003, Rec. 2003, str. I-07747; Ferring, sprawa C-53/00 z dnia 22.11.2001, Rec. 2001, str. I-09067.

⁽¹⁸⁾ W szczególności we Francji, Niemczech, Hiszpanii, Grecji i Finlandii. Władze włoskie przedstawiły opis programów rzekomo obowiązujących w tych krajach na rzecz energochłonnych sektorów przemysłu.

⁽¹⁹⁾ Pierwsze sprawozdanie grupy wysokiego szczebla „Contributing to an integrated approach on competitiveness, energy and the environment policies – functioning of the energy market, access to energy, energy efficiency and the EU Emission Trading Scheme” z dnia 2 czerwca 2006 r.

b) Korzyść wynikająca z taryfy (również zaktualizowana na rok 2006): 1 400 895 446,90 EUR.

- (64) Analiza wykazała więc, że nie ma mowy o nadmiernej rekompensacie za straty poniesione przez Terni. Wyliczenie korzyści związanych z taryfą, jakie przypadłyby Terni do roku 2010, również nie wykazałoby zbyt wysokiej rekompensaty.

Brak związku między decyzją EWWiS oraz orzeczeniem ETS w sprawie Terni

- (65) W odniesieniu do decyzji 83/396 EWWiS oraz orzeczenia ETS w sprawie C-99/92 władze włoskie w następujący sposób wyjaśniają faktyczne okoliczności: Decyzja EWWiS nie dotyczy ani spółki Cementir, ani Nuova Terni, które nigdy nie prowadziły działalności w sektorze stali. Decyzja EWWiS dotyczyła zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy państwa przyznanej w formie zwrotu składnika taryfy, *sovrapprezzo termico*, fabryce należącej do oddziału produkcji stali Terni, mieszczącej się jednak w Lovere w Lombardii, nie w rejonie Terni. Pomoc ta mogła być przyznana jedynie prywatnym producentom stali. Na swojej decyzji EWWiS orzekła, że fabryka w Lovere nie mogła być beneficjentem pomocy, ponieważ Terni była spółką państwową. Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości w trybie prejudycjalnym dotyczyło potencjalnego nierównego traktowania producentów prywatnych i państwowych. Potwierdziło ono decyzję EWWiS poprzez stwierdzenie, że stosowanie różnych środków pomocy wobec producentów prywatnych i państwowych nie stanowi dyskryminacji.

- (66) Wobec powyższego grupa Terni utrzymuje, że zarówno decyzja EWWiS, jak i orzeczenie Trybunału nie mają znaczenia dla rozpatrywanej sprawy, ponieważ dotyczą *sovrapprezzo termico*, jakie płaćła fabryka w Lovere, nie zaś specjalnej łącznej taryfy przyznanej trzem fabrykom w rejonie Terni.

Nowe inwestycje planowane przez ThyssenKrupp w rejonie Terni

- (67) Władze włoskie podkreślają także, że zakwestionowane przedłużenie okresu obowiązywania taryfy na mocy art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 związane jest z szeroko zakrojonym programem inwestycyjnym, które ThyssenKrupp realizuje w rejonie przemysłowym Terni-Narni. Zgodnie z planami w regionie mają powstać nowe zakłady energetyczne. Taryfa ma być zatem rozwiązaniem tymczasowym, obowiązującym do momentu wybudowania takich obiektów, i jej zniesienie zagroziłoby pomyślnemu zakończeniu aktualnie realizowanych inwestycji.

Rola Cassa Conguaglio i zaangażowanie zasobów państwa

- (68) Odnosząc się do charakteru Cassa Conguaglio i roli pełnionej przez tę instytucję, władze włoskie stwierdzają,

że jest ona zaledwie technicznym pośrednikiem, którego zadania ograniczają się do pobierania opłat i przekierowywania przepływów pieniężnych. Cassa Conguaglio nie ma żadnej możliwości zmiany taryfy ani też żadnej kontroli nad funduszami. Stąd, w opinii władz włoskich: a) środki, którymi dysponuje Cassa Conguaglio nie stanowią zasobów państwa w świetle orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości⁽²⁰⁾; i b) zmiany w sposobie administrowania specjalnymi taryfami związane z interwencją Cassa Conguaglio w 2004 r. nie mają żadnego wpływu na wyrównawczy charakter taryfy.

Orzeczenie w sprawie „Deggendorf”

- (69) W nawiązaniu do orzeczenia w sprawie „Deggendorf” władze włoskie poinformowały Komisję, że podjęły procedurę mającą na celu wykonanie nakazu zwrotu pomocy przez ThyssenKrupp oraz że spółka zarezerwowała 865 538,00 EUR na zablokowanym rachunku bankowym na cele ostatecznego zwrotu, przy czym konieczne jest jeszcze osiągnięcie porozumienia odnośnie do kwoty podlegającej zwrotowi.

VI. OCENA ŚRODKA POMOCY

- (70) Rekompensata przyznana przez państwo w następstwie wyłączenia nie jest zazwyczaj uznawana za pomoc państwa. Dokonując oceny tego środka należy więc najpierw stwierdzić, czy przekazanie aktywów hydroenergetycznych Società Terni na rzecz ENEL doprowadziło do powstania obowiązku zapewnienia rekompensaty, czy też może powinno być uznane jedynie za zwykłą reorganizację aktywów publicznych. Jeżeli rekompensata zostanie uznana za zasadną, Komisja musi ustalić, do jakiego momentu lub do jakiej kwoty preferencyjna taryfa Terni może zostać uznana za właściwy środek odszkodowawczy.

Kwalifikacja jako wyłączenie i uprawnienie do rekompensaty

- (71) W 1962 r., kiedy dokonano przekazania aktywów hydroenergetycznych na rzecz ENEL, Società Terni była spółką państwową, kontrolowaną przez przedsiębiorstwo sektora publicznego (*ente pubblico economico*). Zdaniem władz włoskich jednostki takie musiały być zarządzane w oparciu o zasady wolnorynkowe. Państwo było właścicielem pakietu większościowego Società Terni, jednak część kapitału spółki znajdowała się także w rękach prywatnych inwestorów, a sama spółka była notowana na giełdzie papierów wartościowych. Ustawa o nacjonalizacji nie przewidywała rekompensaty dla zakładów publicznych (*enti pubblici*) sensu stricto, przewidywała ją jednak w odniesieniu do przedsiębiorstw sektora publicznego, takich jak Società Terni. Pokazuje to zasadniczą różnicę w sposobie funkcjonowania tych jednostek. Ponadto inni producenci samej energii elektrycznej zostali wyłączeni w tym samym okresie i również otrzymali odszkodowanie (choć w oparciu o inne kryteria).

⁽²⁰⁾ Wyrok ETS w sprawie Pearle i in. (sprawa C-345/02, Rec. 2004, str. I-7139 i Preussen-Elektra, sprawa C-379/98, Rec. 2001, str. I-02099.

(72) Komisja stwierdza, że pozbawienie Società Terni jej aktywów bez odszkodowania zaszkodziłoby interesom spółki, a w szczególności interesom prywatnych akcjonariuszy. W świetle zasady równego traktowania przedsiębiorstw prywatnych i państwowych, a także w świetle potrzeby ochrony konstytucyjnych praw prywatnych akcjonariuszy Società Terni do rekompensaty, Komisja stwierdza, że podjęta przez władze włoskie decyzja o zastosowaniu wobec Terni tych samych zasad, jakie zastosowanoby wobec spółki prywatnej, gdyby znalazła się ona w tej samej sytuacji, oraz o przyznaniu jej rekompensaty za pozbawienie Terni jej aktywów może być uznana za uzasadnioną.

Wyrównawczy charakter taryfy

Pierwotny program rekompensaty

(73) W roku 1962 władze włoskie postanowiły nie przyznawać Società Terni określonej kwoty odpowiadającej wartości rynkowej wyłączonej aktywów (w przeciwieństwie do strategii podjętej wobec producentów samej energii elektrycznej). Zamiast tego postanowiono, że rekompensata będzie polegała na dostarczaniu przedsiębiorstwu określonej ilości energii elektrycznej po cenie, którą spółka płaciłaby, gdyby zachowała swój majątek wytwórczy. Należy podkreślić, że z ekonomicznego punktu widzenia była to metoda jak najbardziej uzasadniona – potraktowanie Società Terni jako „faktycznego autoproducenta” energii elektrycznej było korzystne, ponieważ zmniejszało ryzyko dodatkowych strat, jakie Terni mogła ponieść na przestrzeni lat np. w razie wzrostu cen energii.

(74) Komisja jest w stanie zaakceptować zasady, na jakich opiera się ta metoda. Jednakże rekompensata za wyłączenie nie może przyznawana przez czas nieograniczony, lecz musi zostać w sposób dokładny i przewidywalny ustalona w momencie wyłączenia, z możliwością zakwestionowania przez wyłączonej spółkę zaproponowanej kwoty. Po zatwierdzeniu, program rekompensaty nie może być kwestionowany na późniejszym etapie realizacji.

(75) W omawianym przypadku ogólna kwota rekompensaty była uzależniona od czasu obowiązywania taryfy. Pierwotny program rekompensaty zaproponowany przez władze włoskie zakładał, że taryfa będzie obowiązywała przez trzydzieści lat, czyli do roku 1992. Società Terni mogła zakwestionować mechanizm określony w ustawie o nacjonalizacji, gdyby uznała, że jest on dla niej niesatisfakcjonujący⁽²¹⁾, nie zrobiła tego jednak.

(76) Komisja zbadała, czy uwzględniając mechanizm taryfy i okres jej obowiązywania, pierwotny program rekompensaty może być uznany za wystarczający.

(77) We Włoszech działalność hydroelektrowni podlega koncesji, której okres ważności ma pozwolić firmie na amortyzację inwestycji. Kiedy koncesja wygasa, spółka traci zasadniczo prawo do eksploataowania swoich aktywów. Biorąc pod uwagę metodę rekompensaty dla Terni, z ekonomicznego punktu widzenia rozsądne wydaje się zadbanie o to, aby dostarczanie energii po cenach producenta nie wykroczyło poza pozostały okres ważności koncesji przedsiębiorstwa. Wydaje się, że taką właśnie logiką kierowały się włoskie władze, kiedy pierwotnie ograniczyły czas obowiązywania taryfy preferencyjnej do roku 1992. Chociaż koncesja samej Terni miała wygasnąć na kilka lat wcześniej, można spodziewać się, że władze włoskie chciały, by taryfa Terni przestała obowiązywać w tym samym czasie, w którym nastąpi ogólne wygaśnięcie koncesji hydroelektrycznych we Włoszech w 1992 r. Ponadto należy podkreślić, że Società Terni uzyskała koncesję na wyjątkowo długi okres (60 lat, zamiast standardowych 30), tak więc przed wyłączeniem spółka miała już trzydzieści lat na amortyzację swoich inwestycji.

(78) Podsumowując, Komisja jest zdania, że pierwotny program wyrównawczy był współmierny do sytuacji i w żaden sposób nie był krzywdzący dla przedsiębiorstwa.

(79) Kwestią kluczową pozostaje odpowiedź na pytanie, czy przedłużenia okresu obowiązywania taryfy mogą nadal być uznawane za nieodłączną część rekompensaty. Zdaniem Komisji tak nie jest. W przypadku wyłączenia państwo ustala uprzednio bezwzględnie kwotę rekompensaty, albo, jak miało to miejsce w danym przypadku, mechanizm takiej rekompensaty. Każda późniejsza zmiana kwot lub mechanizmu zmienia charakter środka, który nie może być już uznawany za wyrównawczy, ponieważ odbiega od pierwotnych ustaleń. Gdyby miało być inaczej, pociągnęłoby to za sobą konieczność wyłączenia tego typu środków spod kontroli pomocy państwa.

(80) Państwo członkowskie może jednak powiadomić Komisję o zamiarze nadania wyłączonej spółce dodatkowych przywilejów. Informacja taka zostanie zbadana przez Komisję pod względem płynących z tego korzyści w świetle postanowień dotyczących pomocy państwa i przy uwzględnieniu specjalnych okoliczności, na które się państwo powołuje.

„Analiza”

(81) Analiza, o której mowa w motywie 63, ma na celu udowodnienie, że rekompensata przyznana Società Terni i spółkom, które przejęły jej działalność na przestrzeni lat nie pokryła w pełni wartości rynkowej aktywów będących przedmiotem wyłączenia, a więc nie może być mowy o nadmiernej rekompensacie, a beneficjenci w rzeczywistości nigdy nie byli uprzywilejowani.

⁽²¹⁾ Mechanizm zakwestionowania kwoty odszkodowania został określony w art. 5 ust. 5 ustawy o nacjonalizacji.

- (82) Na wstępie Komisja pragnie podkreślić, że analiza stosowności uzgodnień dotyczących rekompensaty może zostać przeprowadzona tylko i wyłącznie *ex ante*, a więc w odniesieniu do momentu samego wyłączenia. W tym kontekście należy zauważyć, że mechanizm wybrany przez władze włoskie miał na celu zapewnienie Società Terni tej samej pozycji, w jakiej firma znajdowałaby się, gdyby jej elektrownia nie uległa wyłączeniu, poprzez zapewnienie jej dostępu do energii elektrycznej po cenie kosztów na cały okres ważności koncesji. Dlatego trudno zgodzić się z argumentem, że w ramach tego programu spółki Terni mogły otrzymać mniej niż to, co im się prawnie należało. Ponadto Komisja stwierdza, że nawet gdyby wyniki analizy się potwierdziły (a tak się nie stało, jak wykazano w motywach 87–91 nie miałyby to znaczenia dla ustalenia, czy taryfa stawiała beneficjentów w uprzywilejowanej korzyści.
- (83) Należy przypomnieć, że w okresie wyłączenia władze włoskie mogły zdecydować się na zrekompensowanie Terni poprzez wypłacenie jej określonej kwoty pieniężnej stosownie do wartości wyłączonych aktywów. Wybrały jednak inną metodę, polegającą na potraktowaniu Società Terni jako faktycznego autoproducenta. Metoda ta była z ekonomicznego punktu widzenia w pełni uzasadniona, i właśnie w tym kontekście należy rozważać przewagę wynikającą z taryfy. Przyjmując to podejście, należy stwierdzić, że do momentu wygaśnięcia pierwotnego programu taryfy (i tylko do momentu jego wygaśnięcia) beneficjenci nie otrzymywali szczególnych korzyści. Wniosku tego nie można zakwestionować stosując alternatywne wyliczenia zysków i strat, zwłaszcza, gdy zostały one przeprowadzone retrospektywnie.
- (84) Retrospektywne zastosowanie metody dałoby sprzeczne lub wręcz nielogiczne wyniki, jak można to zaobserwować na poniższym przykładzie. Otóż założmy, że ze względu na gwałtowny wzrost cen energii kwoty finansowe otrzymane przez beneficjentów przekroczyły wartość rynkową elektrowni Terni już w ciągu pierwszych 10 lat programu taryfy. Zgodnie z metodologią analizy, w takiej sytuacji należałoby przyjąć, że nastąpiło wypłacenie nadmiernej rekompensaty, pomimo iż program zakładał obowiązywanie taryfy przez lat 30. Rozumowanie takie byłoby oczywiście błędne, ponieważ nie uwzględniałoby celu założonego w programie. To samo dotyczy odwrotnej sytuacji – gdyby otrzymane kwoty były niższe niż wartość aktywów.
- (85) Ponadto w kontekście wyłączenia ponowne wyliczanie zysków i strat metodą *ex-post* jest zupełnie niewłaściwe. Długofalowe wyniki gospodarcze wyłączonej spółki, niemożliwe do przewidzenia w momencie wyłączenia, nie mogą być rewidowane kilka dziesięcioleci później w celu uzasadnienia wypłaty kolejnych transzy odszkodowania.
- (86) Stąd analizę można pominąć jako nieistotną.
- (87) Komisja zbadała pomimo tego dane i ustalenia zawarte w analizie. Badanie to wykazało, że zawiera ono błędy metodologiczne. Jak zostanie zademonstrowane poniżej, w analizie tej konsekwentnie zaniżono wartość korzyści wynikającej z taryfy dla Terni, najprawdopodobniej zawiązując jednocześnie wartość wyłączonych aktywów.
- (88) W celu wyliczenia korzyści wynikającej z taryfy w latach 1963–1999 w analizie porównano cenę, jaką płaciła Terni (metoda pierwsza – koszty energii produkowanej na własne potrzeby) ze standardową ceną, jaką płacił porównywalny klient, a więc autoproducent zwolniony z niektórych komponentów taryfy (metoda druga). Korzyść wyliczana jest więc jako różnica pomiędzy dwiema alternatywnymi metodami preferencyjnego traktowania przewidzianymi jako rekompensata dla Terni. Komisja stwierdza jednak, że, aby obliczyć korzyść wynikającą z taryfy, rzeczywista taryfa Terni powinna zostać zestawiona ze standardową taryfą, jaką zobowiązany jest płacić producent *nie mający statusu autoproducenta* o profilu zużycia energii porównywalnym z profilem Terni. Stąd wniosek, że w analizie zaniżono wartość korzyści dla Terni wynikających z taryfy.
- (89) W odniesieniu do okresu 2000–2006 raz jeszcze korzyści wyliczane są poprzez porównanie dwóch metod preferencyjnego traktowania, przy czym jedyna różnica wynika z faktu, że rzeczywista cena płacona przez Terni odpowiada metodzie drugiej (nie zaś wciąż metodzie pierwszej, co stało się niemożliwe po restrukturyzacji taryfy). Przy zastosowaniu tej metody w niektórych latach korzyści okazują się wręcz przyczyną strat – wskazuje to na metodologiczne błędy, zważywszy na fakt, że ceny w ramach taryfy Terni były zawsze niższe od cen rynkowych. Zasadniczo w okresie tym wartość korzyści wynikających z taryfy powinna odpowiadać elementowi wyrównawczemu wypłacanemu przez Cassa Conguaglio. Ponownie więc korzyści płynące z taryfy zostały znacznie zaniżone.
- (90) Kolejny błąd dotyczy wartości aktywów. Otóż w analizie za wartość księgową uznano różnicę pomiędzy pozycją „urządzenia i maszyny” z budżetu Terni z roku 1962 (na rok przed nacjonalizacją), a tą samą pozycją w budżecie z roku następnego. Po pierwsze należy podkreślić, że nie ma żadnego konkretnego dowodu na to, jakoby różnica ta była związana wyłącznie z utratą elektrowni hydroelektrycznej. Nawet jednak gdyby przyjąć, na potrzeby niniejszych rozważań, tę właśnie wartość księgową, metoda przyjęta w analizie nadal zawierałaby błędy. Jak potwierdzają władze włoskie, rzeczywista wartość elektrowni hydroelektrycznej w momencie wyłączenia związana byłaby z pozostałym jeszcze okresem obowiązywania koncesji⁽²²⁾. Stąd wartość księgową elektrowni należało poddać korekcie, uwzględniając powyższą informację. W analizie wartość księgową zaktualizowano po prostu na rok 2006 r. zgodnie z inflacją. Nasuwa się więc wniosek, że w analizie wartość aktywów zawyżono.

(22) Należy nadmienić, że zgodnie z włoskim prawem w momencie wygaśnięcia koncesji hydroelektrycznej, spółka traci prawa własności do części swoich aktywów, mianowicie do części obiektów inżynierskich, które automatycznie wracają do państwa.

(91) Podsumowując, analizę można całkowicie pominąć.

Przedłużenia okresu obowiązywania taryfy

(92) Jeżeli chodzi o przedłużenia okresu obowiązywania taryfy Terni, Komisja rozumie, że zamiarem władz włoskich było utrzymanie równego traktowania spółki w stosunku do producentów energii hydroelektrycznej, którym przedłużono koncesje. Jednak ta zasada, na której oparto mechanizm rekompensaty, miała funkcjonować jedynie przez trzydzieści lat, nie w nieskończoność. Dlatego też, z powodów określonych w motywach 73–78 niniejszej decyzji, przedłużenia nie miały na celu zapewnienie wyrównania.

(93) Wniosek ten nasuwa się tym bardziej w stosunku do drugiego przedłużenia okresu obowiązywania taryfy. Przedłużenie to przerwało proces stopniowego wycofywania taryfy preferencyjnej mający ułatwić przejście spółek na pełną taryfę – rozpoczęcie tego procesu sugeruje, że władze włoskie uznały rekompensatę, którą spółki otrzymały, za wystarczającą. Same władze włoskie szczegółowo wyjaśniły powody, które doprowadziły do podjęcia decyzji o drugim przedłużeniu, a które związane były wyłącznie z polityką przemysłową (zob. uwagi władz włoskich w motywie 60 niniejszej decyzji).

Wnioski dotyczące wyrównawczego charakteru taryfy

(94) W świetle powyższych ustaleń Komisja stwierdza, że taryfa Terni może być uznana za formę rekompensaty do roku 1992. Do tego momentu środek ten nie jest klasyfikowany jako pomoc państwa. Natomiast wszystkie przedłużenia okresu obowiązywania taryfy, które nastąpiły potem, muszą być rozpatrywane w świetle norm dotyczących pomocy państwa.

Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

(95) Komisja zbadała więc, czy taryfa preferencyjna przyznana grupie Terni po roku 1992, a zwłaszcza od dnia 1 stycznia 2005 r. (data wejścia w życie art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005), będąca przedmiotem niniejszego postępowania, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

(96) W tym kontekście Komisja uwzględniła sugestie władz włoskich dotyczące decyzji 83/396 EWWiS i orzeczenia C 99/92 Trybunału, przychyliając się do opinii, zgodnie z którą postanowienia takie nie mają znaczenia dla oceny statusu pomocy państwa taryfy przyznanej trzem elektrowniom w rejonie Terni.

(97) Środek stanowi pomoc państwa w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, jeżeli spełnione są wszystkie z poniższych warunków: a) jest źródłem korzyści gospodarczych dla beneficjenta; b) zostaje przyznany przez państwo lub z zasobów państwa i odpowiedzialność za środek jest przypisywana państwu; c) jest selektywny; d) oddziałuje na wspólnotową wymianę handlową i może zakłócać konkurencję w UE.

Przewaga konkurencyjna

(98) W świetle argumentacji rozwiniętej w motywach 74–95 Komisja uznała, że przyznana Terni taryfa preferencyjna nie oferowała zapewniała beneficjentom przewagi konkurencyjnej w okresie obowiązywania pierwotnego programu rekompensaty, a więc do roku 1992. Tak więc ocenie pod kątem ewentualnej przewagi taryfowej należy poddać jedynie przedłużenia taryfy.

(99) Nie ma wątpliwości, że dostarczanie energii elektrycznej po cenach niższych w porównaniu z taryfą standardową stanowi ewidentną korzyść gospodarczą dla beneficjentów takich działań, których koszty produkcyjne ulegają obniżeniu, a ich konkurencyjność wzrasta.

Selektywność

(100) Ponieważ niniejsza taryfa obowiązuje jedynie w stosunku do grupy Terni, środek można uznać za selektywny.

Finansowanie ze środków państwa i przypisanie odpowiedzialności państwu

(101) Jeżeli chodzi o finansowanie ze środków państwa, to należy zwrócić uwagę, iż od 2002 r. ciężar finansowy związany z taryfą ponoszą wszyscy konsumenci energii elektrycznej we Włoszech – został on na nich nałożony w formie parafiskalnej opłaty pobieranej przez Cassa Conguaglio w formie składnika A4 taryfy dla energii elektrycznej. Opłata ta jest obowiązkowa, ponieważ nakłada ją, za pośrednictwem decyzji, AEEG, wdrażająca ustawodawstwo krajowe. Cassa Conguaglio jest jednostką publiczną działającą na mocy ustawy, wypełniającą swoje funkcje na podstawie szczegółowych instrukcji zawartych w decyzji AEEG oraz właściwych przepisach ustawowych i wykonawczych.

(102) Zgodnie z ustalonym orzecznictwem, zyski z opłaty, która na mocy prawa krajowego jest obowiązkowa i uiszczana na rzecz powołanej przez ustawę jednostki publicznej, stanowią dochody państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, jeżeli przeznacza się je na finansowanie środków spełniających kryteria określone w tym artykule⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Zob. wyroki ETS w sprawie Stebnike & Weinlig, C-78/76, Rec. 1977, str. 595, i w sprawie Francja przeciwko Komisji, C-47/69, Rec. 1970, str. 487.

- (103) W motywie 68 niniejszej decyzji władze włoskie powołują się na orzeczenie w sprawie *Pearle* ⁽²⁴⁾, aby uzasadnić swoje twierdzenie, jakoby środki przepływające przez Cassa Conguaglio nie stanowiły pomocy państwa. W sprawie *Pearle* orzeczono, że w pewnych specyficznych okolicznościach środki zebrane za pośrednictwem opłaty i przepływające przez instytucję publiczną nie mogą zostać uznane za zasoby państwowe. W sprawie *Pearle* środki były w pełni finansowane przez sektor gospodarczy, z inicjatywy tego sektora, w formie opłaty, która była jedynie przekazywana za pośrednictwem jednostki publicznej, a podmioty uiszczające opłatę były tożsame z beneficjentami środka pomocy. Komisja jest przekonana, że sprawa będąca przedmiotem niniejszej decyzji jest zupełnie inna. Taryfa Terni została ustanowiona z inicjatywy państwa (a nie sektora gospodarczego), beneficjenci taryfy nie ponoszą żadnych kosztów finansowych związanych z taryfą (ciężar ten spoczywa wyłącznie na konsumentach energii elektrycznej), a państwo w każdej chwili może poinstruować Cassa Conguaglio, poprzez decyzję AEEG lub inne przepisy ustawowe lub wykonawcze, na co powinna przeznaczyć środki zebrane w formie opłaty. Stąd orzeczenie w sprawie *Pearle* nie ma znaczenia dla omawianej sprawy.
- (104) W sprawie *Preussen-Elektra*, na którą również powołują się władze włoskie – motyw 68 niniejszej decyzji – Trybunał orzekł, że nałożone na prywatne przedsiębiorstwa zajmujące się dostawą energii elektrycznej zobowiązanie zakupu energii ze źródeł odnawialnych po cenie minimalnej niższej niż rzeczywista wartość ekonomiczna tego typu energii nie stanowi pomocy państwa, ponieważ nie ma tu mowy o pośrednim lub bezpośrednim przepływie zasobów państwa.
- (105) Także tutaj okoliczności sprawy są zupełnie inne. W przypadku *Preussen-Elektra* zasobów niezbędnych do sfinansowania środka dostarczyli bezpośrednio dostawcy energii, w związku z czym nie było wymagane zaangażowanie jakiegokolwiek instytucji publicznej, nawet w formie biernego przekaziciela takich funduszy. W takim przypadku zidentyfikowanie jakiegokolwiek przepływu zasobów państwa było niemożliwe. W sprawie będącej przedmiotem niniejszej decyzji fundusze, w formie parafiskalnej opłaty, pochodzą od ogółu społeczeństwa; beneficjentowi końcowemu przekazuje je instytucja publiczna. Widzimy tu więc wyraźne zaangażowanie zasobów państwa.
- (106) W świetle powyższych uwag należy zatem stwierdzić, że parafiskalna opłata wykorzystywana w celu finansowania taryfy Terni stanowi zasoby publiczne.
- (107) Kryterium przypisania państwu także zostaje spełnione ⁽²⁵⁾, ponieważ podstawa prawna taryfy Terni została określona w ustawodawstwie krajowym, w połączeniu z decyzją AEEG będącej instytucją publiczną.
- Wpływ na wymianę handlową i zakłócanie konkurencji*
- (108) Jeżeli chodzi o ostatnie kryteria określone w art. 87 ust. 1 – oddziaływanie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi i zakłócanie konkurencji – Komisja może oddalić argumenty przedstawione przez spółki Terni w motywie 46, z powodów przedstawionych w motywach 109–116.
- (109) Podstawowym argumentem beneficjentów jest stwierdzenie, iż elektrownie korzystające z taryfy nie działają na arenie wspólnotowej, zbywając większość swoich towarów na rynku krajowym.
- (110) Należy podkreślić, że analiza nie może być tu ograniczona do elektrowni zlokalizowanych na terenie Terni. Beneficjenci są członkami międzynarodowych grup prowadzących działalność w różnych sektorach gospodarki ⁽²⁶⁾; pomoc operacyjna przyznana jednemu oddziałowi może zostać wykorzystana do wsparcia innego oddziału tego samego przedsiębiorstwa, prowadzącego działalność w sektorach otwartych na wewnątrzspółnotową wymianę handlową, i choćby ten fakt powinien prowadzić do wniosku, że taryfa oddziałuje na handel pomiędzy państwami członkowskimi.
- (111) Ponadto, nawet gdyby wykazano, że większość lub całość produkcji spółek jest sprzedawana na włoskim rynku (choć tak nie jest) nie miałyby to znaczenia dla potrzeb ustalenia wpływu środka na wewnątrzspółnotową wymianę handlową. Zgodnie z orzeczeniem Trybunału „pomoc udzielona określone przedsiębiorstwu może mieć wpływ na wymianę handlową z innymi państwami członkowskimi i zakłócać konkurencję w przypadku, gdy

⁽²⁴⁾ Orzeczenie ETS w sprawie *Pearle* i in. przeciwko Komisji, C-345/02, Zb.Orz. 2004, str. I-7139.

⁽²⁵⁾ Zob. orzeczenie ETS w sprawie *Włochy przeciwko Komisji*, C-303/88, Rec. 1988, str. I-1433; Francja przeciwko Komisji, C-47/69, Rec. 1970, str. 4393; orzeczenie SPI w sprawie *Deutsche Bahn przeciwko Komisji*, T-351/02, Zb.Orz. 2006, str. II-1047.

⁽²⁶⁾ Cementir jest częścią Caltagirone Group; jest właścicielem kilku fabryk we Włoszech, z których niektóre prowadzą także działalność eksportową. Firma wytwarza produkty cementowe i wapienne, kontrolując również producenta cementu w Turcji, który eksportuje swoje towary do UE. Nuova Terni Industrie Chimiche jest częścią grupy Norsk Hydro, wytwarzającej nawozy chemiczne i mineralne, ropę, gaz oraz petrochemikalia. ThyssenKrupp jest globalnym konglomeratem prowadzącym działalność przede wszystkim, choć nie tylko, jako producent stali.

przedsiębiorstwo to konkuruje z produktami pochodzącymi z innych państw członkowskich, nawet jeżeli samo nie jest jednocześnie eksporterem (...). W przypadku, gdy państwo członkowskie przyznaje subwencję przedsiębiorstwu, produkcja krajowa może pozostać na poziomie niezmiennym lub ulec zwiększeniu, co powoduje zmniejszenie możliwości eksportowych przedsiębiorstw zlokalizowanych w innych państwach członkowskich na rynek przedmiotowego państwa” (27).

(112) W związku z powyższym Komisja zbadała, czy w sektorach, o których mowa, istnieje zasadniczo wewnątrzspółnotowa wymiana handlowa.

(113) Jeżeli chodzi o producenta cementu spółkę Cementir, Komisja szczegółowo zbadała rynek cementu i jego poszczególne segmenty, zwłaszcza w swojej decyzji w sprawie cementu z 1994 r. (28). Cement jest produktem ciężkim, którego wartość w porównaniu z wagą jest niska, tak więc koszty jego transportu sprawiają, że transport ten na dużych odległościach jest nieopłacalny. Komisja stwierdziła jednak, iż ograniczenie to nie eliminuje wewnątrzspółnotowej wymiany handlowej. Produkty cementowe są w istocie przedmiotem wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi, a istnienie w przeszłości uzgodnionych praktyk i zawieranie niezgodnych z prawem porozumień pomiędzy producentami cementu (sankcjonowanymi w niniejszej decyzji) w celu ochrony krajowych rynków zbytu jest kolejnym dowodem na to, że na poziomie EU istnieje skuteczna konkurencja.

(114) Jeżeli chodzi o spółkę Nuova Terni Industrie Chimiche, wystarczy nawiązać do decyzji o fuzji, w której Komisja zatwierdziła przejęcie Nuova Terni Industrie Chimiche przez Norsk Hydro (29). W decyzji tej Komisja wykazała, że w przypadku oddziału Terni zajmującego się produkcją substancji chemicznych istnieje wewnątrzspółnotowa wymiana handlowa, a geograficzny zasięg rynku jego produktów obejmuje EOG.

(115) Odnośnie ThyssenKrupp Komisja stwierdza, że rynek stali jest rynkiem wysoce konkurencyjnym, mającym zasięg globalny. Już w swoich poprzednich decyzjach Komisja wykazała, że zasięg segmentów rynku, w których ThyssenKrupp prowadziła działalność, obejmuje co najmniej UE (30).

(116) Wobec powyższego można stwierdzić, że preferencyjna taryfa dla energii elektrycznej przyznana spółkom Terni korzystnie wpływa na ich pozycję konkurencyjną w stosunku do przedsiębiorstw będących uczestnikami wewnątrzspółnotowej wymiany handlowej. Zgodnie z

ustalonym orzecznictwem (31), w takiej sytuacji należy uznać, że mamy do czynienia z oddziaływaniem na handel wewnątrzspółnotowy i zakłócaniem konkurencji.

Wnioski dotyczące występowania pomocy

(117) W świetle powyższych ustaleń Komisja stwierdziła, że taryfa preferencyjna przyznana spółkom Terni począwszy od dnia 1 stycznia 2005 r. stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE i może zostać zatwierdzona jedynie w sytuacji, jeżeli może skorzystać z jednej z derogacji ustanowionych w Traktacie.

Klasyfikacja środka jako nowej pomocy i jej zgodność z prawem

(118) Środek nie może zostać uznany za istniejącą pomoc z powodów określonych w motywach 119–132.

(119) Pierwotne przepisy ustawy 9/1991, które uznano za objęte zatwierdzeniem pomocy państwa, zostały zmodyfikowane w 2005 r. na mocy art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005.

(120) Należy zwrócić uwagę, że zasadnicze elementy zasady taryfy w sposób dorozumiany zatwierdzonej i taryfy przyznanej ustawą 80/2005 są tylko pozornie podobne.

(121) Zgodnie z ustawą 80/2005 Terni powinna być beneficjentem taryfy preferencyjnej do roku 2010. Nawet gdyby drugie rozszerzenie taryfy było jedynie przedłużeniem okresu obowiązywania pierwotnego środka, stanowiłoby to nową pomoc. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem zmianę okresu obowiązywania aktualnej pomocy należy uznać za nową pomoc (32).

(122) Szczegółowa analiza wykazała jednak, że różnice między dwoma środkami są znacznie głębsze.

(123) Przed wejściem w życie ustawy 80/2005 ceny Terni (i ich coroczna aktualizacja) wciąż były oparte na zasadzie równego traktowania spółki i autoproducentów. Ustawa 80/2005 kończy tym powiązaniem i faktycznie uniezależnia strategię wobec Terni od sposobu traktowania autoproducentów. Cena wyznaczona na rok 2005 pokrywa się wprawdzie z tą z roku 2004, jednak mechanizm określania taryfy został diametralnie zmieniony – nowa cena aktualizowana jest zgodnie ze średnim wzrostem cen energii, jednakże z gwarancją, że niezależnie od ich wysokości, wzrost taryfy nie może przekroczyć 4 % rocznie.

(27) Orzeczenie ETS w sprawie Republika Francuska przeciwko Komisji, C-102/87, Rec. 1988, str. 4067.

(28) Decyzja Komisji z dnia 30 listopada 1994 r. (sprawa IV/33.322 – Cement), Dz.U. L 343 z 30.12.1994, str. 1.

(29) Decyzja IV/M.832 z dnia 25.10.1996 r. Norsk Hydro/Enichem Agricoltura – Terni (II).

(30) Zob. między innymi decyzja IV/M.925 Krupp-Hoesch/Thyssen z dnia 11 sierpnia 1997 r.

(31) Zob. między innymi orzeczenie ETS w sprawie Philip Morris przeciwko Komisji (730/79, Rec. 1980, str. 02671, pkt 11) oraz orzeczenie ETS w sprawie Air Liquide Industries przeciwko Ville de Seraing et Province de Liège (sprawy połączone C-393/04 i C-41/05, Zb.Orz. 2006, str. I-05293).

(32) Zob. na przykład orzeczenie SPI w sprawie Territorio Historico de Alava – Diputacion Foral de Alava, sprawy połączone T-127/99 do T-148/99, Rec. 2002, str. II-012575, pkt 173–175.

- (124) Poziom pomocy wzrasta także w związku ze wzrostem ilości energii dostarczanej po cenie preferencyjnej. Element stopniowego wycofywania pomocy został całkowicie wyeliminowany.
- (125) W tym kontekście należy podkreślić, że nawet gdyby poziom pomocy pozostał bez zmian, należałoby wyciągnąć identyczne wnioski, kierując się opinią rzecznika generalnego Fennelly w sprawie Włochy i Sardegna Lines przeciwko Komisji⁽³³⁾. Wypowiadając się o tym, co można uznać za istotną zmianę w programie pomocy, rzecznik generalny Fennelly stwierdził, że „wprowadzenie zupełnie nowej metody przekazywania faktycznie jednakowego poziomu pomocy stanowi istotną zmianę w pierwotnym systemie”.
- (126) Komisja zwraca także uwagę, iż, zważywszy na wprowadzenie odmiennego mechanizmu taryfy, niemożliwe byłoby rozróżnienie w nowym, wdrożonym w 2005 r. środku, pomiędzy zmianą, która mogłaby zostać sklasyfikowana jako nowa pomoc, a częścią, która, do roku 2007, stanowiłaby istniejącą już wcześniej pomoc⁽³⁴⁾.
- (127) Dlatego też Komisja uznaje, że środek określony mianem „drugiego przedłużenia” jest w istocie zupełnie nowym programem pomocy, został on bowiem w istotny sposób zmieniony w stosunku do systemu określonego w decyzji z 1991 r.
- (128) W świetle powyższego środek ten musi zostać uznany za nową pomoc obowiązującą od dnia 1 stycznia 2005 r., który jest datą przedłużenia taryfy na mocy ustawy 80/2005⁽³⁵⁾.
- (129) Zawarte w motywach 48 i 60 twierdzenie, jakoby zakwestionowany środek powinien zostać zatwierdzony zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, ponieważ Komisja została o nim powiadomiona i nie podjęła odnośnie do niego decyzji w proceduralnych ramach czasowych, jest w oczywisty sposób bezpodstawne. Istnieje istotna różnica pomiędzy zgłoszeniem środka zgodnie z art. 88 ust. 3, z jednej strony, a zwyczajnym zawiadomieniem Komisji o istnieniu danego środka, z drugiej strony. W sprawie *Breda Fucine Meridionali*⁽³⁶⁾ Sąd Pierwszej Instancji orzekł w szczególności, że przekazanie dokumentacji, która nie jest zaadresowana do Sekretarza Generalnego i nie zawiera bezpośredniego nawiązania do art. 93 ust. 3 Traktatu WE nie może zostać uznane za ważne zgłoszenie.
- (130) Jedynie w przypadku środków, które zostały w odpowiedni sposób zgłoszone zgodnie z art. 88 ust.

3 i nie zostały wdrożone przed wydaniem przez Komisję decyzji, można korzystać z terminów proceduralnych wyznaczonych w rozporządzeniu (WE) nr 659/99. W sprawie będącej przedmiotem niniejszej decyzji kwestią bezsporną jest, iż art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 nie został zgłoszony.

- (131) Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 659/99, w sytuacji, kiedy Komisja nie podejmie decyzji w przeciągu dwóch miesięcy stanowiących termin proceduralny, pomoc zostaje zatwierdzona, jeżeli państwo członkowskie wcześniej zgłosi zamiar wdrożenia środka i jeżeli Komisja nie podejmie decyzji w przeciągu 15 dni roboczych od dnia otrzymania tej informacji. W omawianym przypadku zgłoszenie takie nie wpłynęło ze strony władz włoskich. Tak więc nawet gdyby twierdzenie spółek Terni było uzasadnione, choć nie jest, zgodnie z motywami 129 i 130 niniejszej decyzji, art. 4 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 659/99 nie miałyby zastosowania.
- (132) Ponieważ władze włoskie nie zgłosiły art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005, pomoc została przyznana bezprawnie.

Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem

Pierwsze przedłużenie

- (133) Pomimo iż wszczęta procedura dotyczy jedynie drugiego przedłużenia okresu obowiązywania taryfy, Komisja uznaje za stosowne poczynienie kilku uwag w odniesieniu do pierwszego przedłużenia i jego zatwierdzenia w oparciu o zasady regulujące pomoc państwa.
- (134) Pierwsze przedłużenie okresu obowiązywania taryfy nastąpiło na mocy art. 20 ust. 4 ustawy 9/1991. Ustawa została uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem w świetle norm dotyczących pomocy państwa w sprawie NN 52/91⁽³⁷⁾. Decyzja Komisji, przedstawiona władzom włoskim, nie określa dokładnie, które artykuły uznano za zgodne, jednak wewnętrzna dokumentacja, na podstawie której Komisja podjęła decyzję, zawierała szczegółowy opis i ocenę artykułów mających związek z pomocą państwa. Artykuł 20 ust. 4 ustawy mówiący o przedłużeniu taryfy Terni nie został wymieniony.
- (135) Biorąc pod uwagę niewystarczającą ilość informacji, nie jest niestety możliwe prześledzenie linii rozumowania, jaką kierowano się w tej sprawie, a zwłaszcza stwierdzenie, czy Komisja rozważyła sprawę taryfy Terni i zamierzała ją zatwierdzić.

⁽³³⁾ Sprawy połączone C-15/98 i C-105/99, Włochy i Sardegna Lines przeciwko Komisji, Rec. 2000, str. I-8855, pkt 74 opinii.

⁽³⁴⁾ Orzeczenie SPI w sprawie Rząd Gibraltaru przeciwko Komisji, sprawy połączone T 195-01 i T 207/01, Rec. 2002, str. II-02309.

⁽³⁵⁾ Ustawa o konwersji nr 80/05, przewidywała wejście w życie przedłużenia taryfy z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2005 r.

⁽³⁶⁾ *Breda Fucine Meridionali* przeciwko Komisji, sprawy połączone T-126/96 i T-127/96, Rec. 1998, str. II-3437, pkt 47.

⁽³⁷⁾ Zob. przypis 5.

(136) Ponieważ jednak władze włoskie zgłosiły całą ustawę, a w decyzji zatwierdzającej również są do niej odniesienia, przedłużenie taryfy Terni należy uznać za objętą decyzją Komisji z roku 1991.

Drugie, zakwestionowane przedłużenie

(137) W drodze wyjątku od określonego w art. 87 ust. 1 Traktatu WE bezwzględnego zakazu udzielania pomocy państwa, pomoc może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, jeżeli można skorzystać z derogacji wyszczególnionych w Traktacie.

(138) Pomoc państwa przyznana spółkom Terni na mocy art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 może zostać uznana za pomoc operacyjną.

(139) Zgodnie z ustalonym orzecznictwem pomoc operacyjna, a więc pomoc mająca na celu obniżenie ponoszonych przez przedsiębiorstwo kosztów, które musiałoby ono ponieść w ramach swojej normalnej działalności lub w codziennych działaniach, zasadniczo wpływa na konkurencję w sposób przeciwny do wspólnych interesów sektorów, w których zostaje przyznana⁽³⁸⁾. Komisja podkreśla, że pomoc operacyjna przyznana w formie preferencyjnej taryfy dla energii elektrycznej przedsiębiorstwu o dużym zapotrzebowaniu na tego rodzaju energię, a więc przedsiębiorstwu, dla którego energia stanowi jeden z głównych czynników generujących koszty, jest szczególnie szkodliwą formą wsparcia, ponieważ pomoc taka ma istotny bezpośredni wpływ na wysokość kosztów produkcyjnych spółki i w efekcie na jej pozycję konkurencyjną.

(140) Pomoc operacyjna może zostać przyznana w szczególnych warunkach zgodnie z wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽³⁹⁾. Omawiana taryfa nie służy jednak w żadnym zakresie ochronie środowiska.

(141) Wyjątkowo pomoc operacyjna może zostać przyznana w obszarach objętych pomocą na zasadzie odstępstwa określonego w art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. W całym omawianym okresie region Umbrii nie kwalifikował się jednak do otrzymania pomocy na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu.

⁽³⁸⁾ Zob. orzeczenia ETS w sprawie Włochy przeciwko Komisji, C-86/89, Rec. 1990, str. I-3891, ust. 18, i Francja przeciwko Komisji, C-301/87, Rec. 1990, str. I-307, ust. 50; orzeczenie SPI w sprawie Siemens przeciwko Komisji, T-459/93, Rec. 1995, str. II-1675, pkt 48.

⁽³⁹⁾ Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

(142) Pomimo iż z powodów określonych w motywach 123–127 dwa akty przedłużenia są środkami diamentralnie różnymi, Komisja pragnie przypomnieć, że kiedy zgłoszono pierwszy z nich, w regionie Umbrii trwał poważny kryzys gospodarczy, szczególnie odczuwalny w sektorach stalowym i chemicznym w rejonie Terni. Kryzys, który osiągnął apogeum na początku lat 90., został uznany przez Komisję, która w roku 1997 zatwierdziła sporządzoną przez władze włoskie mapę obszarów kwalifikujących się do pomocy zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c)⁽⁴⁰⁾. Regiony Terni i Perugia uznano za kwalifikujące się do otrzymania pomocy w ramach celu 2 funduszy strukturalnych.

(143) Kiedy w 2005 r. przyjęto jednak ustawę 80/2005, proces dostosowania strukturalnego w dużej mierze został już zakończony. Na mapie pomocy regionalnej przedstawionej na okres 2007–2013 Umbria nie będzie już cieszyła się statusem regionu objętego pomocą. Tak więc, o ile trudno stwierdzić, czy kwestie związane z rozwojem regionalnym miały wpływ na pierwotną decyzję o zatwierdzeniu taryfy, z pewnością Komisja nie może kierować się takimi względami, podejmując decyzję dotyczącą drugiego przedłużenia okresu jej obowiązywania.

(144) Władze włoskie przedstawiły w istocie bardzo szczegółowe wyjaśnienia dotyczące drugiego przedłużenia okresu obowiązywania taryfy Terni – zob. motyw 61. Argumentacja władz opiera się przede wszystkim na tezie, zgodnie z którą przedsiębiorstwa o dużym zapotrzebowaniu na energię elektryczną w innych państwach członkowskich również mogą być beneficjentami obniżonych cen energii i taryfa jest niezbędnym środkiem przejściowym pozwalającym na uniknięcie przeniesienia produkcji poza granice UE w wyniku pełnej liberalizacji rynku energii i poprawy infrastruktury. Należy zwrócić uwagę, że wyjaśnienia te pozostają w sprzeczności z twierdzeniem władz włoskich o tym, że taryfa ma nadal charakter wyrównawczy i z całą pewnością nie stanowią uzasadnienia ponownego przedłużenia okresu jej obowiązywania.

(145) Komisja zwraca uwagę na orzeczenie Trybunału, zgodnie z którym „fakt, iż państwo członkowskie próbuje zbliżyć, przez jednostronne rozwiązania, warunki konkurencji istniejące w jednym z sektorów gospodarczych do warunków przeważających w innych krajach nie może pozbawić tego rozwiązania charakteru pomocy”⁽⁴¹⁾. Ponadto całkowicie odrzucić należy argumentację władz włoskich, jakoby pomoc państwa mogła być uzasadniona w sytuacji istnienia innej (równie szkodliwej) pomocy

⁽⁴⁰⁾ Pomoc państwa nr 27/1997, decyzja Komisji SG(97) 4949 z dnia 30 czerwca 1997 r.

⁽⁴¹⁾ Zob. na przykład orzeczenie ETS w sprawie Republika Włoch przeciwko Komisji, C-372/97, Zb.Orz. 2004, str. I-03679, pkt 67.

w UE. Przyjęcie takiego podejścia doprowadziłoby do wyścigu w przyznawaniu dotacji i byłoby niezgodne z samą ideą kontroli pomocy państwa. Jeżeli zaś chodzi o rzekome ryzyko przeniesienia produkcji poza UE, to Komisja pragnie zauważyć, że we wspólnotowej judykaturze nie ma precedensu, w którym taki argument zostałby zaakceptowany jako uzasadnienie potrzeby przyznania pomocy państwa. W omawianym przypadku nie ma nawet potrzeby, aby Komisja badała tę sprawę, ponieważ władze włoskie nie przedstawiły wystarczających dowodów na prawdziwość takiego twierdzenia. Nie wykazano w szczególności proporcjonalności taryfy ani konieczności jej wdrożenia w celu zapobieżenia temu ryzyku.

- (146) Odnośnie do wniosków grupy wysokiego szczebla przywołanych w motywie 61 nie mają one znaczenia dla sprawy, ponieważ odzwierciedlają jedynie ogólne tendencje debaty politycznej i nie stanowią prawnie wiążących postanowień. Przy okazji zwrócić należy uwagę, że zaproponowane przez grupę i cytowane przez władze włoskie rozwiązania nie zakładają przyznania pomocy państwa.
- (147) Jako że w przypadku omawianej pomocy nie można skorzystać z żadnego z odstępstw określonych w art. 87 Traktatu WE, drugie przedłużenie taryfy preferencyjnej na rzecz spółek Terni należy uznać za niezgodne ze wspólnym rynkiem.
- (148) Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 659/1999⁽⁴²⁾ określającym szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu, w przypadkach, gdy bezprawnie przyznana pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, należy przywrócić skuteczną konkurencję, a pomoc, wraz z odsetkami, musi zostać niezwłocznie zwrócona.

Uprawnione oczekiwania

- (149) Zgodnie z ustalonym orzecnictwem, jeżeli pomoc przyznano bez uprzedniego zgłoszenia jej zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, odbiorca takiej pomocy nie może mieć w danej chwili uprawnionych oczekiwań odnośnie do jej zgodności z prawem⁽⁴³⁾. Zasadniczo sumienny przedsiębiorca powinien być w stanie ocenić, czy należy zastożować się do procedury powiadomienia i czy pomoc została przyznana zgodnie z prawem.
- (150) Odbiorcy bezprawnie przyznanej pomocy przysługuje jednak możliwość powołania się na wyjątkowe okoliczności, w wyniku których miał uprawnione oczekiwania odnośnie do zgodności z prawem otrzymanej pomocy i dlatego odmawia zwrotu tej pomocy⁽⁴⁴⁾. Komisja

zbadala, czy wyjątkowe okoliczności, na jakie powołują się spółki Terni w motywie 47 mogły być źródłem takich uprawnionych oczekiwań.

- (151) Głównym argumentem beneficjentów jest twierdzenie, jakoby władze włoskie upewniły ich o niepomocowym charakterze środka, oraz jakoby Komisja nie zakwestionowała środka, ani kiedy został przedłużony po raz pierwszy, ani kiedy przedstawiono informacje o drugim przedłużeniu.
- (152) Odpowiadając na pierwsze stwierdzenie, należy jedynie przypomnieć, iż zgodnie z istniejącym orzecnictwem uprawnione oczekiwania nie mogą być zależne od zachowania państwa członkowskiego przyznającego pomoc. Sąd Pierwszej Instancji orzekł w szczególności, iż „podane przez państwo członkowskie błędne informacje dotyczące zgodności środka z prawem pod żadnym pozorem nie mogą być źródłem uprawnionych oczekiwań, zwłaszcza, jeżeli informacje te nie zostały przekazane Komisji”⁽⁴⁵⁾.
- (153) W związku z tym jedynie działania administracji wspólnotowej mogą być źródłem uprawnionych oczekiwań. Trybunał orzekł w szczególności, co następuje: „nie może powoływać się na naruszenie tej zasady ten, komu administracja nie udzieliła wyraźnych zapewnień (podkreślenie dodane)”⁽⁴⁶⁾.
- (154) Spółki Terni utrzymują, że środek nie został zakwestionowany w 1991 r., kiedy to Komisja zatwierdziła ustawę 9/1991. Należy zwrócić uwagę, że decyzja Komisji wydana w roku 1991 obejmuje tylko i wyłącznie środek określony ustawą 9/1991, tak więc jego zatwierdzenie nie może być źródłem uprawnionych oczekiwań dotyczących zgodności z prawem lub zgodności ze wspólnym rynkiem nowego środka pomocy ustanowionego ustawą 80/2005. Nawet gdyby Komisja wyraźnie stwierdziła, że środek z roku 1991 nie stanowi pomocy (choć faktycznie stanowi), beneficjenci nie mogli oczekiwać, że środek z roku 2005 zostanie automatycznie uznany za niemający charakteru pomocy, ponieważ istnieje wiele okoliczności, które mogą zmienić środek pozbawiony znamion pomocy w pomoc państwa.
- (155) Ponadto sformułowania zawarte w decyzji Komisji przedstawionej władzom włoskim, na mocy której środki pomocy określone w ustawach 9/1991 i 10/1991 uznano za zgodne ze wspólnym rynkiem, sugerują coś dokładnie przeciwnego, a mianowicie, że środek Terni stanowi pomoc państwa.

⁽⁴²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

⁽⁴³⁾ Orzeczenia ETS w sprawie Alcan Deutschland, C-24/95, Rec. 1997, str. I-1591, pkt 25, 30 i 31, oraz Demesa i Territorio histórico de Álava przeciwko Komisji, sprawy połączone C-183/02 P i C-187/02, Zb.Orz. 2004, str. I-10609, pkt 45.

⁽⁴⁴⁾ Orzeczenie ETS w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, C-5/89, Rec. 1990, str. I-3437, pkt 16.

⁽⁴⁵⁾ Zob. orzeczenie SPI w sprawie Fleuren Compost przeciwko Komisji, sprawa T-109/01, Zb.Orz. 2004, str. II-127, pkt 141-143.

⁽⁴⁶⁾ Zob. orzeczenie ETS w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, C-506/03, Zb.Orz. 2005, pkt 58.

- (156) W związku z powyższym decyzja Komisji nie mogła utwierdzić beneficjentów w przekonaniu o pozbawieniu taryfy znamion pomocy, lecz mogła co najwyżej pozwolić im żywić uprawnione oczekiwania odnośnie do jej zgodności ze wspólnym rynkiem. Jakikolwiek oczekiwania dotyczące przedłużenia dokonanego w roku 2005 były jednak zupełnie nieuzasadnione. Stąd również ten argument należy oddalić.
- (157) Nawiązując do rzekomego braku należytej staranności ze strony Komisji w chwili otrzymania przez nią powiadomienia o drugim przedłużeniu obowiązywania taryfy, należy stwierdzić, że zarzut ten jest zupełnie bezpodstawny. Władze włoskie rzekomo odwołały się do taryfy Terni w sprawozdaniu o pomocy państwa z roku 2005. Jednakże szczegółowe informacje dotyczące środka określonego w art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 przedstawiono dopiero w lutym 2006 r. na wezwanie Komisji, w kontekście postępowania dotyczącego pomocy państwa zgodnie z art. 11 ust. 12 tej samej ustawy (pomoc państwa C 13/06). Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w lipcu 2006 r.
- (158) Zważywszy na krótki okres pomiędzy przedłożeniem informacji a podjęciem działań przez Komisję, oczywiste jest, że Komisja działała z należyłą starannością.
- (159) W związku z powyższym Komisja stwierdziła, że nie istniały żadne wyjątkowe okoliczności, które uzasadniałyby żywienie przez spółki Terni uprawnionych oczekiwań dotyczących zgodności z prawem zakwestionowanego środka.

Zwrot

- (160) Wszystkie kwoty niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy, którą uzyskały ThyssenKrupp, Cementir i Nuova Terni Industrie Chimiche na mocy art. 11 ust. 11 ustawy 80/2005 i która obejmuje okres rozpoczynający się dnia 1 stycznia 2005 r. (zob. motyw 26) należy zwrócić wraz z odsetkami zgodnie z rozdziałem V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. wdrażającym rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽⁴⁷⁾.
- (161) W kontekście tym należy przypomnieć, że celem odzyskania pomocy jest przywrócenie konkurencyjnej pozycji beneficjenta, jaką posiadał przed otrzymaniem niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy. Badając, jaka była sytuacja konkurencyjna spółek Terni przed wprowadzeniem ustawy 80/2005, należy wziąć pod uwagę istnienie aktualnych środków pomocy określonych w ustawie 9/1991, zatwierdzonej w oparciu o zasady dotyczące pomocy państwa w 2007 r.

- (162) Stąd Komisja uznaje, że sumy pozostałe z pomocy, do której beneficjenci byliby upoważnieni zgodnie z ustawą 9/1991 w roku 2005, 2006 i 2007, gdyby nie wdrożono ustawy 80/2005, mogą zostać potrącone z kwot pieniężnych podlegających zwrotowi (o ile władze włoskie uznają, że beneficjenci są do tego uprawnieni na mocy prawa krajowego).

VII. WNIOSEK

- (163) Komisja uznaje, że władze włoskie bezprawnie wdrożyły, naruszając postanowienia art. 88 ust. 3 Traktatu WE, art. 11 ust. 11 *Decreto-legge* 80/05, przekształconego w ustawę 80/2005, zakładający modyfikację i przedłużenie okresu obowiązywania do roku 2010 preferencyjnej taryfy dla energii elektrycznej trzem spółkom Terni. Komisja utrzymuje, że w przypadku takiego środka, stanowiącego klasyczny przykład pomocy operacyjnej, nie można zastosować z odstępstw przewidzianych w Traktacie, a tym samym jest on niezgodny ze wspólnym rynkiem. W związku z powyższym elementy środka, których jak dotąd nie przyznano lub nie wypłacono nie mogą zostać zrealizowane. Pomoc już wypłaconą należy odzyskać. Kwoty, do których beneficjenci byliby uprawnieni w roku 2005, 2006 i 2007 zgodnie z ustawą 9/1991 mogą zostać potrącone z ogólnej kwoty zwrotu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc państwa przyznana przez władze włoskie spółkom ThyssenKrupp, Cementir i Nuova Terni Industrie Chimiche jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

2. Pomoc państwa, którą władze włoskie przyznały, lecz jeszcze nie wypłaciły spółkom ThyssenKrupp, Cementir i Nuova Terni Industrie Chimiche jest również niezgodna ze wspólnym rynkiem i w związku z tym nie może zostać wdrożona.

Artykuł 2

1. Władze włoskie zobowiązane są do odzyskania od beneficjentów pomocy określonej w art. 1 ust. 1.

2. Kwoty będące przedmiotem procedury zwrotu muszą obejmować odsetki za cały okres, począwszy od daty, w której zostały przekazane beneficjentom, aż do dnia ich odzyskania.

3. Odsetki powinny mieć formę odsetek składanych, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 794/2004.

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

Artykuł 3

1. Władze włoskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu odzyskania od beneficjenta bezprawnej i niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy, o której mowa w art. 1.
2. Odzyskiwanie rozpoczyna się bezzwłocznie, zgodnie z procedurami ustanowionymi w prawie krajowym, o ile pozwalają one na bezzwłoczne i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.
3. Włochy zapewniają, aby niniejsza decyzja została wdrożona w terminie czterech miesięcy od daty notyfikacji.

Artykuł 4

1. Włochy na bieżąco informują Komisję o postępach w realizacji krajowych procedur podjętych w celu wdrożenia niniejszej decyzji do czasu ich zakończenia.
2. W terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji, Włochy przedkładają szczegółowe informacje dotyczące łącznej kwoty (kwoty głównej wraz z odsetkami) podlegającej odzyskaniu od beneficjentów oraz szczegółowy opis środków

już podjętych lub planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. W tym też terminie Włochy przesyłają Komisji wszystkie dokumenty potwierdzające, że beneficjenci otrzymali nakaz zwrotu pomocy.

3. Po upływie okresu dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 2, Włochy przedkładają, na zwykły wniosek Komisji, sprawozdanie dotyczące środków już podjętych lub planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. W sprawozdaniu przedstawiane są również szczegółowe informacje dotyczące kwot pomocy i odsetek już odzyskanych od beneficjentów.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Włoch.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 listopada 2007 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji